MUHANDISLIK & IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik, fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

2026-YIL

IYUN/6-SON, I-QISM

Milliy nashrlar

OAK: https://oak.uz/pages/4802

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

ISSN: 3060-463X

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik, fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, iyun.

Bosh muharrir:
Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:
Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor
Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor
Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,
Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent
Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD
Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)
Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.
Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor
Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik, fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikasiya va kompyuter tizimlari, telekommunikasiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KORPORATIV MENEJMENTNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI VA STRATEGIK AHAMIYATI 14
Xabibullayev Dadajon Ro'ziboyevich
GREEN ECONOMY TRANSITION AND INVESTMENT CHALLENGES IN DEVELOPING COUNTRIES 20
Ismoilov Sulaymon Axmadjon o'g'li
O'ZBEKISTONDA YASHIL SOLIQQA TORTISH TIZIMINI MUAMMOLAR, YECHIM VA IMKONIYATLARI ASOSIDA JORIY ETISH 24
Abdumannobova Gulnoz Akmaljon qizi
O'ZBEKISTONDA IJTIMOIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYALASHTIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH VA INVESTITSIYAVIY JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 30
Nosirova Kamola Alimovna
RAQAMLI IQTISODIYOTDA TELEKOMMUNIKATSIYA XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MODELLARI VA ULARNING SAMARADORLIGINI TAHLIL QILISH 39
Xazratov Abror Panjiyevich
MINTAQA SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY O'SISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI 44
Astanayev Kulmaxammat Sanayevich
TIJORAT BANKLARIDA INNOVATSION DEPOZIT XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA UNING BANK RESURS BAZASIGA TA'SIRI 51
Ro'zimurodov Olim, Normamatov Ruslanbek Shamsiddin o'g'li
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SUG'URTA EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY ASOSLARI 57
Xalikulova Gulzada Tadjimuratovna, Kodirova Samira Kamol qizi
MEHNAT SHARTNOMASI ASOSIDA FAOLIYAT YURITUVCHI QO'RIQLASH DEPARTAMENTI TIZIMIDAGI IDORAVIY HARBIYLASHTIRILGAN QO'RIQLASH VA IDORAVIY QOROVULLIK BO'LINMALARI ISHCHI-XIZMATCHILARIGA DAVLAT IJTIMOIY SUG'URTASINI TATBIQ ETISHNING HUQUQIY-IQTISODIY JIHATLARI 64
Salimbayev Mirsohibjon Mirsodiq o'g'li
ТЕОРИЯ ОРГАНИЗАЦИИ ИСЛАМСКОГО СТРАХОВАНИЯ И ЕГО СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ НА ПРИМЕРЕ БЛИЖНЕВОСТОЧНЫХ СТРАН 70
Гаффоров Шухрат Насриевич
IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA MADANIY TURIZM SOHASIDAGI SUBYEKTLAR TA'SIRINI BAHOLASH USULLARI 77
Shohruzbek Ruziyev
"YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH SIYOSATINING DASTAKLARI 84
Inatullayeva Intizor Jamshid qizi, Uchqun Yunusovich O'roqov
RAQAMLI MEDIA BOZORI SHAROITIDA OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARIDA DAROMAD MANBALARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING IQTISODIY USTUVOR YO'NALISHLARI 87
Sharipova Shahlo Istamovna
TIJORAT BANKLARINING AHOLINING HUDUDIY XARID QOBILIYATIGA YO'NALTIRILGAN KREDIT SIYOSATINI TASHKIL ETISH TIZIMI 92
Tursunov Bekmuxammad Omonovich, Qarshiyev O'ktam G'aybullo o'g'li
INVESTITSIYALAR BUXGALTERIYA HISOBI OBYEKTI SIFATIDA 99
I.Boymurodov
TA'LIM MUASSASALARIDA SAMARALI MENEJMENT MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH 103
Makhmudov Sunnatjon Abdujabbor o'g'li, Ashurova Jasmina Jo'ra qizi
O'ZBEKISTONDA SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMINI MOLIYALASHTIRISHNING IQTISODIY ASOSLARI VA BUDJET XARAJATLARI DINAMIKASI 110
Sarsenbaev Baxitjan, Toremuratova Indira, Xayirbaeva Balzira

TASHQI SAVDO FAOLIYATINI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING FISKAL VA INSTITUTSIONAL TAHLILI 115

Almuradov Ne'mat Abdullayevich

SIRKULYAR IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH IQTISODIY MEXANIZMLARINI ISLOH QILISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI 123

Kuzieva Nargiza Ramazanovna

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA DAVLAT MULKINI BOSHQARISH VA XUSUSIYLASHTIRISHNING ZAMONAVIY TAMOYILLARI 130

Musurmonqulov Muhammad Ural o'g'li

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ISHLAB CHIQARISH TARMOQLARIDA SANOAT 4.0 MODELIDAN FOYDALANISH AMALIYOTI TAHLILI 136

Komilova Dilafruz Rustam qizi

"O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI" AJNING SINGULYAR VA AMALIY IQTISODIYOTNING INTEGRATSION MEXANIZMI ASOSIDA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 141

Bobojonova Zarnigor Shokirovna

EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISHDA INVESTITSIYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI 149

Axmedov Umidjon

NMSH TURIDAGI RELELARNING TEXNIK TAVSIFLARINI TEKSHIRISH UCHUN STEND ISHLAB CHIQISH 156

Raxmonov Bobomurod, Qodirov Azamat, Yusupova Shirin, Mirzaraxmedov Zafar

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ВЛИЯНИЯ КЛАСТЕРОВ ИНДУСТРИИ РАЗВЛЕЧЕНИЙ НА РЕГИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ (ЗАНЯТОСТЬ, ДОХОДЫ, ТУРИСТИЧЕСКИЙ ПОТОК, НАЛОГОВЫЕ ПОСТУПЛЕНИЯ): КРИТЕРИИ И МЕТОДЫ ОЦЕНКИ 163

Султонмуродов Мирзо-Улугбек Мукумжон углы

ИННОВАЦИОННЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ЛИНГВИСТИЧЕСКИХ ЦЕНТРАХ: ПРИМЕНЕНИЕ AI-ИНСТРУМЕНТОВ ДЛЯ ЭФФЕКТИВНОГО ФОРМИРОВАНИЯ УЧЕБНЫХ ГРУПП........ 170

Джамолова Хилола Исматиллаевна, Алимова Машхура Тоирхоновна

XIZMATLAR SOHASIDA KICHIK BIZNES KORXONALARINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASHNING MUHIM YO'NALISHLARI 175

Ulmasova Oygul Baxtiyorovna

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TIJORAT BANKLARINING RIVOJLANISH STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI........ 181

Raxmanov Zafar Yashinovich

КРЕАТИВНЫЙ ТУРИЗМ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ РЕМЕСЕЛ В УЗБЕКИСТАНЕ 187

Хушназарова Махзуна Гуламджановна

MADANIY MEROS OBYEKTLARINING XALQARO TURIZM OQIMLARIGA TA'SIRI: GLOBAL TENDENSIYALAR VA MINTAQAVIY TAHLIL 193

Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li

ФОРМИРОВАНИЕ И НАКОПЛЕНИЕ ПЕРВЫХ МЕДИЦИНСКИХ ЗНАНИЙ 200

Рахматуллаева Фотима Султонмурадовна

SAVDO KORXONALARIDA SEGMENTLARNI HISOB OBYEKTI SIFATIDA TASNIFLASHNING USLUBIY ASOSLARI 206

Bobomuradova Sarvinoz Ziyadullayevna

SAVDO KORXONALARIDA SEGMENTLARNI HISOB OBYEKTI SIFATIDA TASNIFLASHNING USLUBIY ASOSLARI 206

Bobomuradova Sarvinoz Ziyadullayevna

ИССЛЕДОВАНИЕ ВЛИЯНИЯ НИТРООКСИДИРОВАНИЯ НА СТРУКТУРУ И ЭКСПЛУАТАЦИОННЫЕ СВОЙСТВА КОНСТРУКЦИОННЫХ СТАЛЕЙ 212

Бойназаров Урол Равшанович

SANOAT ISHLAB CHIQARISHI VA IQTISODIY O‘SISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TA’SIRI 219

Pardayev Orifjon Charshamiyevich

IQTISODIYOT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA FISKAL INSTRUMENTLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING AMALIY JIHATLARI 224

Mardonov Kamoliddin Karamiddinovich

RAQAMLI TAFOVUT (DIGITAL DIVIDE) VA UNING QISHLOQ HUDUDLARIDA ISHSIZLIK DARAJASIGA TA'SIRI (ISH KUCHI VA KAPITAL HAQIDAGI IQTISODIY NAZARIYA DOIRASIDA) 230

O‘rozaliyev Elyor Shuxrat o‘g‘li

THE ESSENCE AND PLACE OF LOGISTICS IN THE SYSTEM OF THE NEW MARKET ECONOMY OF UZBEKISTAN 236

Musayeva Shoira Azimovna

MODDIY ZAHIRALAR HISOBI VA XARAJATLAR TAHLILINI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YO‘NALISHLARI 241

Soibbekov Abdulvosit, Teshaboyev Xushnud

AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING JAMIYAT TARAQQIYOTIDAGI O‘RNI 247

Amonov Muhsin Erkinovich

SUN’IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING RISKLARNI ANIQLASH VA BAHOLASHDAGI O‘RNI........ 251

Sirojev Nurbek G‘ulomiddin o‘g‘li

PARRANDACHILIK SOHASINING ZARURATI, O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 255

Hayitnazarova Holida Bekmurzayevna

AHOLI TURMUSH TARZINI YAXSHILASHDA KO‘P QAVATLI TURAR JOY MAJMUALARI JOYLASHUVINING EKONOMETRIK MODELLARI: JAHON TAJRIBASI 265

Farmonov Bobur Davronovich

XO‘JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL OQIMLARI HISOBI VA AUDITINING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI: ELEKTR ENERGETIKASI TARMOG‘INING O‘ZIGA XOS JIHATLARI 277

Djurayev Davlat Djonibekovich

HUDUDLARDA XIZMATLAR SOHASINING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI 281

Abikayumov Bekzod Turdiniyozovich

ZAMONAVIY UY-JOY FONDI BOSHQARUVIGA YO‘NALTIRILGAN KADRLAR TAYYORLASH TIZIMINI TASHKIL ETISH STRATEGIYASI 285

Berdiyeva Dilfuza Axatovna

УПРАВЛЕНИЕ КРЕДИТНЫМ РИСКОМ В СИСТЕМЕ РОЗНИЧНОГО БАНКОВСКОГО КРЕДИТОВАНИЯ.. 290

Базарова Нигора

KIMYO SANOATI KORXONALARINING RAQAMLI SALOHIYATINI BAHOLASH USULLARI 297

Odinayev Nuriddin Ramozon o‘g‘li

MAHSULOT SIFATINI BOSHQARISHNING XALQARO ISO STANDARTLARI TIZIMINING XUSUSIYATLARI 301

Atakulov Askad Raimkulovich

MADANIY MEROS OBYEKTLARINING XALQARO TURIZM OQIMLARIGA TA’SIRI: GLOBAL TENDENSIYALAR VA MINTAQAVIY TAHLIL 308

Qilichov Muhriddin Husniddin o‘g‘li

MENEJMENTDA XULQ-ATVOR IQTISODIYOTI TAMOYILLARINI QO‘LLASH VA UNING XODIMLAR FAOLIYATIGA TA’SIRI 316

Axmadov Shukurbek Farruxovich, Urinov Bobur Nasilloyevich

O‘ZBEKISTONDA E-TIJORAT SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISH: 2026-YIL ISLOHOTLARI TAHLILI VA SAMARADORLIGI 322

Aripova Aziza Alisherovna, Raximova Shaxlo Rajapboevna

YER VA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI 326

Xudoyberdiyev Diyorbek Norqobil o‘g‘li

AXBOROT-KUTUBXONA MARKAZLARI FAOLIYATIDA MARKETING TEXNOLOGIYALARINING RIVOJLANISHI: NAZARIY MODELDAN AMALIYOT TAHLILIGA 331
Grebenyuk Martin Valentinovich
INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARUV HISOBI ASOSIDA OMILLARGA ASOSLANGAN BAHOLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH 335
Xushvaqtova Nozanin Nurbek qizi
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA BANK SEKTORIGA TA'SIRI: 2015–2025 YILLAR EMPIRIK TAHLILI 342
Safarova Gulruh Akmal qizi, Maqsudov Bunyod Abdusamat o'g'li
TAQSIMLASH TARMOQLARIDAGI TRANSFORMATORLAR ISHONCHLILIGINI OSHIRISH VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISHDA AVTOMATLASHTIRILGAN MONITORING TIZIMLARINING O'RNI 348
Toirov O.Z., Sh.N. Xudoberdiyev
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМЫ СОЦИАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ В УЗБЕКИСТАНЕ: ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ЭФФЕКТЫ И РИСКИ ЦИФРОВОГО ИСКЛЮЧЕНИЯ 353
Шоахмедов Шохрух Шорахимович
QISHLOQ XO'JALIGI SUBYEKTLARIDA ASOSIY VOSITALAR HISOBINI YURITISH XUSUSIYATLARI 358
Baxriyev Muxiddin Sheraliyevich, Hamroyeva Feruza Azizjon qizi
TIJORAT BANKLARI ORQALI DAVLAT MAQSADLI DASTURLARINI MOLIYALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI 362
Shodiyev Shuhrat Sunnat o'g'li
TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSIYALARNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRINI BAHOLASH: MDH DAVLATLARI PANEL MA'LUMOTLARI ASOSIDA (2000–2021) 367
Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li
O'ZBEKISTONDA IJTIMOIY TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI MOLIYALASHTIRISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH VA INVESTITSIYAVIY JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 377
Nasirova Kamola Alimovna
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA MARKETING AXBOROT TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI 386
Uzakova Umida Ruziyevna
ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ КАК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН 392
Юлдашева С.Ш.
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA "YASHIL" INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH ASOSIDA RESURS SALOHIYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH 397
I. Mahammadiyeva
SAVDO KORXONALARINI BOSHQARUV TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISH SHART-SHAROITLARI 402
B. Sulaymonov
PROBLEMS IN THE DEVELOPMENT OF DIGITAL BANKING SERVICES IN BANKS: TAXONOMY OF BARRIERS AND THEIR INTERDEPENDENCIES 408
Umurzoqova Adiba Ochilovna
RAQAMLI VA YASHIL TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINI BOSHQARISHNING IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH 415
Muftaydinov Mansur Kiyomidinovich
BOJXONA HUDUDIDA QAYTA ISHLASH REJIMIDA TOVARLAR HARAKATINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY IQTISODIY MEXANIZMLARI 422
Lutpullayev Shukrullo Kudratullayevich
MAHALLIY BUDJET DAROMADLARIDA YASHIRIN IQTISODIYOT TA'SIRI VA UNI KAMAYTIRISH YO'LLARI 429
Umarov Ilhomjon Yuldashevich, Ubaydullayev Ziyodullo Habibullo o'g'li
ИЗНОС РЕЖУЩИХ ИНСТРУМЕНТОВ ПРИ МЕХАНИЧЕСКОЙ ОБРАБОТКЕ АЛЮМИНИЕВЫХ СПЛАВОВ 433
Озодова Шахризода Озодовна

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ЧАСТНЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В ЭЛЕКТРОЭНЕРГЕТИКУ УЗБЕКИСТАНА: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ 437
Маърупова Дилсора Абдулла кизи
MEHNAT MUNOSABATLARINI RAQAMLASHTIRISH MEXANIZMI 441
Маърупова Дилсора Абдулла кизи
OPERATSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INTEGRALLASHGAN MODELI VA UNI RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TAKOMILLASHTIRISH 446
Mamatov Xabibulla Mamatovich
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ПОВЫШЕНИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ НЕФТЕГАЗОВОЙ ОТРАСЛИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ 451
Ахмедова Шахноза Козим кизи
O‘ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINI BOSHQARISHDA SAMARADORLIK HOLATI TAHLILI 458
Shakirxodjaeva Zuxraxon Rustamxanovna
GO‘SHT MAHSULOTLARI IMPORTI TARKIBIDA QAYTA ISHLANGAN MAHSULOTLAR ULUSHINI KO‘PAYTIRISH ASOSIDA QO‘SHIMCHA QIYMAT YARATISH IMKONIYATLARI 462
Xaydarova Sitora Suranbay qizi

GO‘SHT MAHSULOTLARI IMPORTI TARKIBIDA QAYTA ISHLANGAN MAHSULOTLAR ULUSHINI KO‘PAYTIRISH ASOSIDA QO‘SHIMCHA QIYMAT YARATISH IMKONIYATLARI

Xaydarova Sitora Suranbay qizi
TDIU tayanch doktoranti (PhD)
Email: sitoraxaydarova1996@gmail.com
ORCID: 0009-0003-2997-7093

Annotatsiya: Mazkur maqolada O‘zbekiston go‘sht mahsulotlari bozorida import tarkibini takomillashtirish, xususan, qayta ishlangan go‘sht mahsulotlari ulushini oshirish orqali qo‘shimcha qiymat yaratish imkoniyatlari tadqiq etilgan. Go‘sht mahsulotlari importining tarkibiy tuzilmasi, qayta ishlash darajasi hamda iqtisodiy samaradorlikka ta’siri tahlil qilingan. Xalqaro tajribalar asosida qayta ishlangan mahsulotlar importi va mahalliy qayta ishlash sanoatini rivojlantirish o‘rtasidagi bog‘liqlik o‘rganilib, qo‘shimcha qiymat zanjirini chuqurlashtirishga qaratilgan takliflar ishlab chiqilgan. Tadqiqot natijalari go‘sht va go‘sht mahsulotlarini sanoat usulida qayta ishlashning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish hamda importga qaramlikni kamaytirish bo‘yicha amaliy tavsiyalarni shakllantirish imkonini beradi.

Kalit so‘zlar: qo‘shimcha qiymat, qayta ishlangan go‘sht mahsulotlari, import tarkibi, vertikal integratsiya, go‘shtni qayta ishlash sanoati, iqtisodiy mexanizm, eksport salohiyati, sanoatlashuv, oziq-ovqat xavfsizligi.

Аннотация: В данной статье исследованы возможности создания добавленной стоимости путем совершенствования структуры импорта мясной продукции в Узбекистане, в частности за счет увеличения доли переработанных мясных продуктов. Проведен анализ структурного состава импорта мясной продукции, уровня ее переработки и влияния на экономическую эффективность. На основе международного опыта изучена взаимосвязь между импортом переработанной продукции и развитием отечественной мясоперерабатывающей промышленности, а также разработаны предложения, направленные на углубление цепочки создания добавленной стоимости. Результаты исследования позволяют сформировать практические рекомендации по совершенствованию экономического механизма промышленной переработки мяса и мясной продукции, а также по снижению зависимости от импорта.

Ключевые слова: добавленная стоимость, переработанная мясная продукция, структура импорта, вертикальная интеграция, мясоперерабатывающая промышленность, экономический механизм, экспортный потенциал, индустриализация, продовольственная безопасность.

Abstract: This article examines the opportunities for creating added value through improving the structure of meat product imports in Uzbekistan, particularly by increasing the share of processed meat products. The study analyzes the composition of meat imports, the level of processing, and their impact on economic efficiency. Based on international experience, the relationship between imports of processed meat products and the development of the domestic meat processing industry is explored, and recommendations aimed at deepening the value-added chain are proposed. The research findings provide practical recommendations for improving the economic mechanism of industrial meat and meat product processing, as well as for reducing import dependency.

Keywords: added value, processed meat products, import structure, vertical integration, meat processing industry, economic mechanism, export potential, industrialization, food security.

KIRISH

Bugungi kunda dunyo mamlakatlarida oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlash, aholini sifatli va xavfsiz go‘sht mahsulotlari bilan uzluksiz ta’minlash masalalari dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu jarayonda go‘sht mahsulotlari importining tarkibiy tuzilmasi muhim omillardan biri hisoblanadi. Xususan, import tarkibida qayta ishlangan go‘sht mahsulotlari ulushining ortishi mamlakat ichki bozorida mahsulot assortimentini kengaytirish,

logistika xarajatlarini optimallashtirish hamda qo‘shimcha qiymat yaratish imkoniyatlarini kengaytiradi.

O‘zbekistonda go‘sht va go‘sht mahsulotlariga bo‘lgan talabning ortib borishi import hajmlarining ham o‘sishiga sabab bo‘lmoqda. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-son Farmonida “Milliy iqtisodiyotni chuqur isloh qilish borasida tashqi savdo, soliq va moliya siyosatini liberallashtirish, tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash va xususiy mulk daxlsizligini kafolatlash, qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini chuqur qayta ishlashni tashkil etish hamda hududlarni jadal rivojlantirishni ta’minlash bo‘yicha ta’sirchan choralar ko‘rish”dek dolzarb vazifalar belgilab qo‘yilgan [1]. Shu bilan birga, import qilinayotgan mahsulotlar tarkibida qayta ishlangan mahsulotlar ulushini oshirish va ular asosida mahalliy qayta ishlash sanoatini rivojlantirish iqtisodiy samaradorlikni oshirishning muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur jarayon qo‘shimcha qiymat zanjirining chuqurlashishiga, yangi ish o‘rinlari yaratilishiga, budjet tushumlarining ko‘payishiga hamda sanoat usulida qayta ishlashning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

XX asrning 80-yillarida Michael Porter tomonidan ishlab chiqilgan Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance asarida ushbu masala bayon etilgan. Porter konsepsiyasiga ko‘ra, korxona qiymat zanjirining har bir bosqichida qo‘shimcha qiymat yaratar ekan, umumiy raqobat ustunligini shakllantiradi [2].

A.G. Aganbegyanning iqtisodiy samaradorlik va ishlab chiqarishni intensivlashtirishga oid nazariy qarashlariga ko‘ra, xom ashyoni chuqur qayta ishlash va yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarish iqtisodiyot tarmoqlarining raqobatbardoshligi hamda daromadliligini oshirishning muhim omili hisoblanadi [3].

A.V. Vaxabovning ta’kidlashicha, tashqi savdo siyosatini takomillashtirishda eksport va import tarkibini optimallashtirish, yuqori qo‘shilgan qiymatga ega mahsulotlar ulushini oshirish hamda milliy ishlab chiqaruvchilarning xalqaro bozordagi raqobatbardoshligini kuchaytirish muhim ahamiyat kasb etadi [4].

I.G. Ushachevning ilmiy qarashlariga ko‘ra, agrosanoat majmuasining raqobatbardoshligini oshirish mahsulotlarni chuqur qayta ishlash, import o‘rnini bosuvchi yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarish va ishlab chiqarish–qayta ishlash–sotish zanjirining iqtisodiy samaradorligini ta’minlash bilan bog‘liq [5].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda tizimli yondashuv, statistik va taqqoslama tahlil usullari, strukturaviy hamda analitik-sintetik metodlar qo‘llanildi. Rasmiy xalqaro statistik manbalar asosida qayta ishlangan go‘sht mahsulotlari ishlab chiqarish dinamikasi va eksport ko‘rsatkichlari o‘rganildi hamda iqtisodiy samaradorlik nuqtai nazaridan baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Hozirgi sharoitda oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlash, import tarkibini takomillashtirish va milliy iqtisodiyotda qo‘shimcha qiymat yaratish masalalari muhim ahamiyat kasb etmoqda. Go‘sht mahsulotlari importi tarkibida qayta ishlangan mahsulotlar ulushini oshirish ushbu yo‘nalishdagi muhim omillardan biri hisoblanadi. Chunki qayta ishlangan go‘sht mahsulotlari tarkibida yaratilgan qo‘shimcha qiymat darajasi xom yoki yarim tayyor mahsulotlarga nisbatan ancha yuqori bo‘ladi.

Shuningdek, go‘sht mahsulotlarini qayta ishlash ulushining oshishi import tarkibini sifat jihatdan yaxshilashga xizmat qiladi. Bunda iqtisodiyotda yaratilayotgan qo‘shimcha qiymatning katta qismi mamlakat ichida shakllanadi va qiymat zanjirining asosiy bosqichlari milliy iqtisodiyotda saqlab qolinadi. Bu esa, o‘z navbatida, tarmoqning raqobatbardoshligini oshirish, eksport salohiyatini kengaytirish va iqtisodiy o‘sishni jadallashtirishga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Shunday qilib, go‘sht mahsulotlari importi tarkibida qayta ishlangan mahsulotlar ulushini ko‘paytirish iqtisodiyotda qo‘shimcha qiymat yaratishning muhim manbai hisoblanadi. Mazkur yo‘nalishda investitsiyalarni jalb qilish, zamonaviy qayta ishlash texnologiyalarini joriy etish va ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirish orqali tarmoqning iqtisodiy samaradorligini yanada oshirish mumkin (1-rasm).

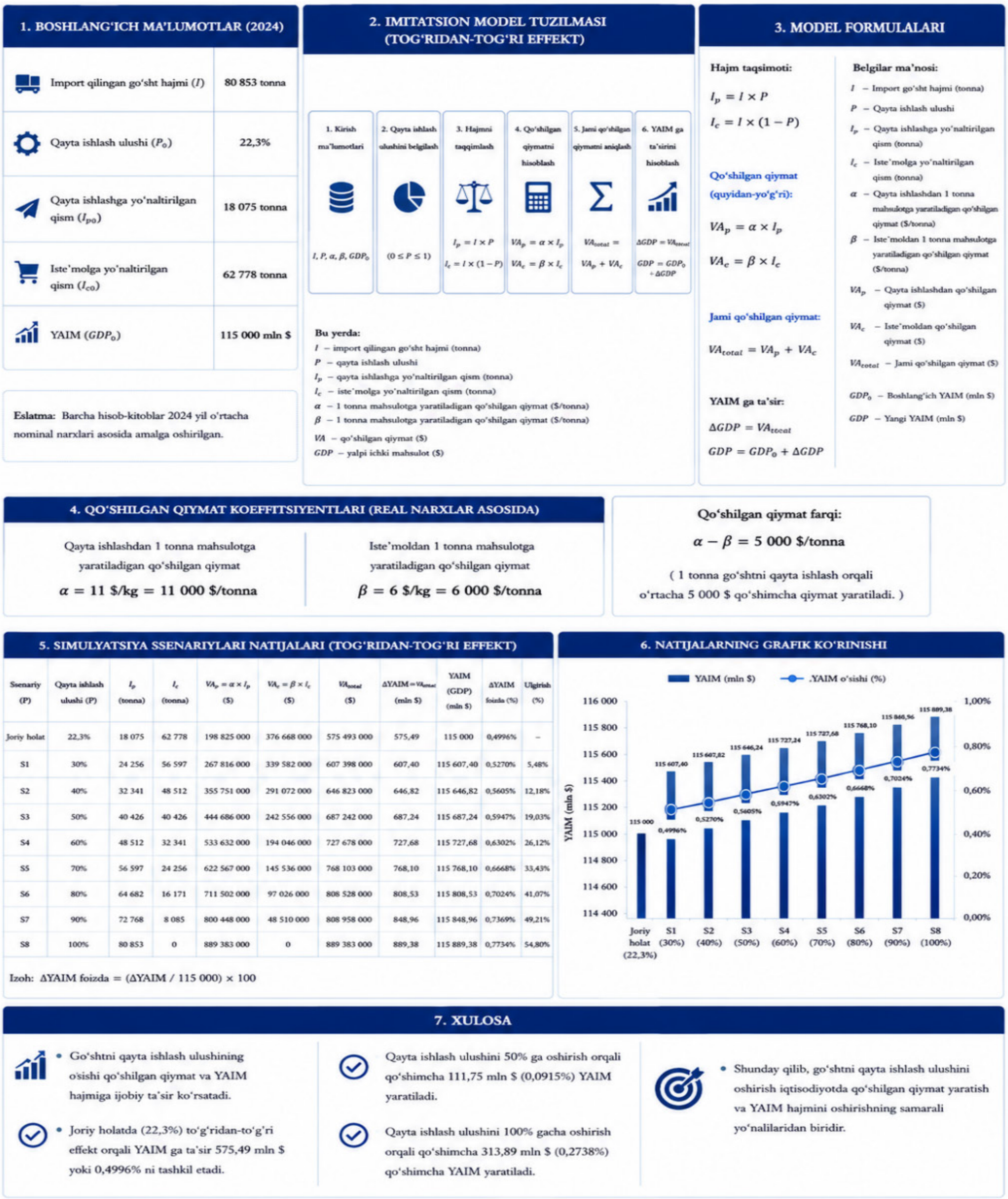

1-rasm. Go'sht mahsulotlari importini qayta ishlash ulushini oshirishning iqtisodiy samaradorligini baholash modeli[1]

Mazkur imitatsion model go'sht mahsulotlari importi tarkibida qayta ishlash ulushining o'zgarishi natijasida iqtisodiyotda yaratiladigan qo'shimcha qiymat va uning yalpi ichki mahsulot (YAIM) hajmiga ta'sirini baholashga qaratilgan. Modelning asosiy maqsadi import qilinayotgan go'sht resurslarini oddiy iste'molga yo'naltirish o'rniga sanoat usulida qayta ishlash orqali yaratiladigan qo'shimcha iqtisodiy samarani aniqlashdan iborat. Modelda 2024-yil uchun import qilingan go'sht hajmi 80 853 tonna deb qabul qilingan bo'lib, amaldagi holatda uning

1 Manba: muallif ishlanmasi

22,3 foizi qayta ishlashga, 77,7 foizi esa to‘g‘ridan to‘g‘ri iste’molga yo‘naltirilgan. Hisob-kitoblarga ko‘ra, qayta ishlangan 1 tonna mahsulotdan o‘rtacha 11 ming AQSH dollari, iste’molga yo‘naltirilgan 1 tonna mahsulotdan esa 6 ming AQSH dollari miqdorida qo‘shilgan qiymat yaratiladi. Demak, go‘shtni qayta ishlash natijasida har bir tonna mahsulot hisobiga qo‘shimcha 5 ming AQSH dollari miqdorida qo‘shimcha qiymat shakllanadi.

Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, amaldagi holatda qayta ishlashga yo‘naltirilgan 18 075 tonna mahsulot hisobiga 198,8 mln AQSH dollari, iste’molga yo‘naltirilgan 62 778 tonna mahsulot hisobiga esa 376,7 mln AQSH dollari qo‘shilgan qiymat yaratilmoqda. Natijada jami qo‘shilgan qiymat hajmi 575,5 mln AQSH dollarini tashkil etmoqda. Bu ko‘rsatkich YAIMning 0,4996 foiziga teng bo‘lib, tarmoqning iqtisodiyotdagi hissasini ifodalaydi.

Modelda qayta ishlash ulushining 30 foizdan 100 foizgacha bo‘lgan sakkizta ssenariysi shakllantirilgan. Natijalarga ko‘ra, qayta ishlash ulushi ortishi bilan yaratilayotgan qo‘shilgan qiymat hajmi ham mutanosib ravishda oshib bormoqda. Jumladan, qayta ishlash ulushi 30 foizga yetkazilganda jami qo‘shilgan qiymat 607,4 mln AQSH dollarini tashkil etib, YAIMdagi ulushi 0,5270 foizga ko‘tariladi. Bu esa amaldagi holatga nisbatan 5,48 foizlik o‘sishni anglatadi.

Qayta ishlash ulushi 40 foizga oshirilganda jami qo‘shilgan qiymat 646,8 mln AQSH dollariga, YAIMdagi ulushi esa 0,5605 foizga yetadi. Ushbu holatda iqtisodiyotda yaratilayotgan qo‘shimcha qiymatning sezilarli darajada ortishi kuzatiladi. Bu esa qayta ishlash korxonalarining ishlab chiqarish quvvatlaridan samarali foydalanishi va yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarishi hisobiga yuzaga keladi.

Modelning eng muhim natijalaridan biri qayta ishlash ulushi 50 foizga yetkazilgan ssenariyda namoyon bo‘ladi. Ushbu holatda qayta ishlashga yo‘naltirilgan mahsulot hajmi 40 426 tonnani tashkil etib, jami qo‘shilgan qiymat 687,2 mln AQSH dollariga yetadi. Natijada YAIM hajmi 115 687,24 mln AQSH dollarini tashkil etadi va amaldagi holatga nisbatan qo‘shimcha 111,75 mln AQSH dollarlik iqtisodiy samara yaratiladi. Bu esa go‘sht mahsulotlarini chuqur qayta ishlashning iqtisodiy jihatdan yuqori samaradorlikka ega ekanligini tasdiqlaydi.

Keyingi ssenariylarda ham o‘sish tendensiyasi saqlanib qoladi. Xususan, qayta ishlash ulushi 70 foizga yetkazilganda qo‘shilgan qiymat hajmi 768,1 mln AQSH dollariga, YAIMdagi ulushi esa 0,6668 foizga ko‘tariladi. Mazkur holatda iqtisodiyotdagi qo‘shimcha samara amaldagi holatga nisbatan 33,43 foizga ortadi.

Eng yuqori natija qayta ishlash ulushi 100 foizga yetkazilgan S8 ssenariysida kuzatiladi. Bunda import qilingan barcha go‘sht mahsulotlari qayta ishlashga yo‘naltiriladi va jami qo‘shilgan qiymat 889,4 mln AQSH dollariga yetadi. Natijada YAIM hajmi 115 889,38 mln AQSH dollarini tashkil etib, amaldagi holatga nisbatan 313,89 mln AQSH dollarlik qo‘shimcha iqtisodiy samara yaratiladi. YAIMdagi ulush esa 0,7734 foizga yetadi. Bu ko‘rsatkich bazaviy holatga nisbatan qariyb 55 foizga yuqori natijani ifodalaydi.

Grafik tahlil natijalari ham qayta ishlash ulushi bilan YAIM o‘sishi o‘rtasida to‘g‘ridan to‘g‘ri bog‘liqlik mavjudligini ko‘rsatmoqda. Qayta ishlash darajasi oshgan sari iqtisodiyotda yaratiladigan qo‘shilgan qiymat hajmi ortib boradi, bu esa YAIMning o‘sish sur’atlariga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Bunday holat qayta ishlash sanoatining iqtisodiyotda multiplikativ samara yaratish xususiyati bilan izohlanadi. Chunki qayta ishlash jarayonida transport, logistika, qadoqlash, saqlash, marketing va savdo xizmatlariga talab ham ortadi.

Shuningdek, qayta ishlash ulushining ko‘payishi yangi ish o‘rinlari yaratish, aholi bandligini oshirish, budjetga tushadigan soliq tushumlarini ko‘paytirish va import tarkibini sifat jihatdan takomillashtirishga xizmat qiladi. Natijada mamlakatda yaratilayotgan qo‘shilgan qiymatning katta qismi milliy iqtisodiyotda saqlanib qoladi hamda mahalliy ishlab chiqaruvchilarning raqobatbardoshligi oshadi.

Umuman olganda, imitatsion model natijalari go‘sht mahsulotlari importi tarkibida qayta ishlangan mahsulotlar ulushini oshirish iqtisodiyotda qo‘shimcha qiymat yaratishning muhim manbai ekanligini ko‘rsatdi. Ayniqsa, qayta ishlash ulushini 50 foiz va undan yuqori darajaga yetkazish iqtisodiy samaradorlik, YAIM o‘sishi va tarmoqning raqobatbardoshligini ta’minlash nuqtai nazaridan eng maqbul yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Shu sababli go‘shtni qayta ishlash korxonalarini modernizatsiya qilish, investitsiyalarni jalb etish va yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirish tarmoqni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari sifatida qaralishi lozim.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib, go‘sht mahsulotlari importi tarkibida qayta ishlangan mahsulotlar ulushini oshirish va qo‘shimcha qiymat yaratish imkoniyatlarini kengaytirish maqsadida quyidagi takliflarni amalga oshirish maqsadga muvofiqdir:

Birinchidan, import qilinayotgan go‘sht xomashyosini mamlakat hududida chuqur qayta ishlashga yo‘naltirish orqali yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarish hajmini kengaytirish lozim.

Ikkinchidan, go‘shtni qayta ishlash korxonalarida zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish samaradorligini oshirish orqali mahsulot birligiga to‘g‘ri keladigan qo‘shilgan qiymat hajmini ko‘paytirish zarur.

Uchinchidan, qayta ishlangan go‘sht mahsulotlari ishlab chiqarishni rag‘batlantirish maqsadida investitsion qo‘llab-quvvatlash mexanizmlarini takomillashtirish hamda tarmoqqa xususiy va xorijiy investitsiyalarni jalb etishni kuchaytirish maqsadga muvofiqdir.

To‘rtinchidan, ichki bozorda qayta ishlangan go‘sht mahsulotlari ulushini oshirish bilan bir qatorda eksportbop mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirish orqali yaratilayotgan qo‘shimcha qiymat hajmini yanada ko‘paytirish mumkin.

Beshinchidan, go‘sht mahsulotlarini qayta ishlash zanjirida ishlab chiqaruvchi, qayta ishlovchi va savdo subyektlari o‘rtasidagi integratsion aloqalarni rivojlantirish orqali qiymat zanjiri samaradorligini oshirish zarur. Mazkur takliflarning amalga oshirilishi go‘sht mahsulotlari importi tarkibini takomillashtirish, yuqori qo‘shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarish hajmini kengaytirish va iqtisodiyotning barqaror o‘sishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi “2022 — 2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-60-son Farmoni // URL: https://lex.uz/uz/docs/-5841063
2. Xudaynazarova D.G. Ishlab chiqarish korxonalarida qiymat zanjiri tahlili Journal of marketing, business and management(JMBM)/SJIF FACTOR: 5.57 www.jmbm.uz Volume 4, ISSUE 4 (October) ISSN: 2181-3000 Page 5/20
3. А. Г. Аганбегян, Л. И. Абалкин, Г. М. Сорокин и др.. Интенсификация и эффективность социалистического производства ГОСТ Москва : Наука, 1988. — 405 с.. — 3.30 р.
4. Vaxabov, Abduraxim Vasikovich Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar 2015
5. И.Г. Ушачев Импортозамещение в агропромышленном комплексе россии: тенденции, проблемы, пути развития стр. 2-10 УДК 338.43.02

muhandislik
& iqtisodiyot
ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov
Musahhih: Zokir Alibekov
Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 6

© Materiallar koʻchirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida koʻrsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S–5669245 reyestr raqami tartibi boʻyicha roʻyxatdan oʻtkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy

+998 93 718 40 07 https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal t.me/yait_2100